

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1551. usque ad annum 1553

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118561

§. 73. Cardinalis Poli epistola ad Reginam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66577](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66577)

Sæc. XVI. a schismatis culpa, ac poena liberari
A.C. 1553. efflagitabat, simulque promittebat, quod
 rebus publicis integre compositis, se-
 datisque tumultibus per Legatos obse-
 quium suum præstare velit. Insuper Com-
 mendono injunxit, ut summo Pontifici
 significaret, quod vehementer optaret,
 ut Cardinalis Polus, tanquam Sedis Apo-
 stolicæ Legatus in Angliam decerneretur,
 clam tamen id fieret, ne secreto præ-
 mature divulgato pia utriusque consilia
 suo frustrentur successu. Præterea ipsa-
 met epistolam ad hunc Cardinalem scri-
 pserat, eandemque unacum literis ad
 Pontificem directis Commendono tradi-
 dit. Hic ergo utraque epistola muni-
 tus exeunte mense Augusto Londino di-
 scessit, paululumque Bruxellis subsistens,
 veredariis equis Romam contendit, bre-
 vem admodum moram in itinere agens,
 ubi Cardinali Polo epistolam a Regina,
 ut creditur, eidem traditam consignabat.

§. LXXIII.

Cardinalis Poli epistola ad Reginam.

Sanderus
 p. 316.
Thu. l. 13.
 num. 3.
Ciacon. in
vit. Pontif.
 tom. 3.
 p. 630. &
 seq.

Cum idem Cardinalis Reginam ad pium
 hoc propositum jam antea animasset,
 die decima tertia ejusdem Mensis Au-
 gusti literas gratulationis, ac solatii
 plenas ex solitudinis suæ loco ad ean-
 dem perscripsit, atque dilaudato illius
 studio erga veram religionem his verbis
 illam

illam hortabatur: *Mea erga Deum, & Sæcul. XVI.
suam Ecclesiam, ac erga Majestatem tuam A.C. 1553.*
pietas me cogit unum in hoc Regni tui
initio tibi in memoriam revocare, quod
est, ut cum ita singulare beneficium a
Deo acceperis, diligenter consideres, e
quibus radicibus perturbationes rerum ad
justitiam, & ad veræ Religionis cultum
pertinentium, pullularint: quippe cum
illa indies in isto regno cum tanta ruina
succreverint tam publica, quam privata,
quanta non ignoratur: Atque si hoc ita
feceris, percipies profecto principium, &
causam omnium malorum tunc pullulasse,
cum perpetuus humani generis adversarius,
Patri tuo persuasit impurum consilium,
ut divortium fieret Matris tuæ optimæ
Reginæ, atque illi magnæ in Deum, in
ipsam, in te, in seipsum injuriæ, majus
additum & scelus, quod a Matre divor-
tium fecit omnium Christianorum, a
sancta Catholica obedientia, & ab Apo-
stolica reverentia. Ex hoc iniquo, &
impio semine tot pestiferi fructus nati
sunt, ut ita regnum ubique corruerint,
ut nullum neque justitiæ, neque veræ Re-
ligionis vestigium apparuerit: relegatæ
enim sunt ambæ, quando reverentia, &
obedientia Ecclesiæ ejecta fuit; neque
prius sunt reditura, quam divina obe-
dientia in animum recepta sit eorum, qui
rebus præfuerint. Hoc facile tua Ma-

Sæcul. XVI
 A C. 1553. *jestas mihi servo suo potest credere, qui plurima, & ista, & Majestatis vestra causa passus sum, neque ullam defendenda causæ tuæ rationem prætermisi, ubi ali- quod extaret remedium, quo te tuis molestiis sublevarem, quod si mei labores eum finem consecuti non sunt, quem semper desideravi, sapius vel vitam ipsam periculis exponens; certe nunc ea de re multo magis lætor, quam si ipse adiutor fuissim, cum apertissime cognoverim divinæ providentiæ in Majestatem tuam propensam voluntatem, nam profecto noluit Deus illa humana te manu adjuvari, neque Pontificis, neque Cæsaris, neque ullius Principis, quamvis nunquam cessaverit Pontifex Cæsarem ad opem ferendam cohortari, neque mea defuit diligentia utrisque ad hoc pium opus sollicitandis; sed divinitus res protracta est, donec statutum tempus a Deo adventavit, quo divina manu sublevareris: interim usus est Deus eadem ratione, qua erga cbarissimos, & dilectissimos uti consuevit, quos nutrit, & educat in omni calamitatum, ærumnarumque genere, ut gratiæ suæ semen altiores radices in corde tuo possit extendere, meliusque floreat, ac nobiliores fructus producat, cum visum fuerit in pristinam felicitatem revocari. Istud nunc omnes boni expectant, atque ego in primis, cui major occasio con-*
cessa

cessi est dotes animi, quæ divinitus tibi concessæ sunt, a tenevis cognoscendi. Ea res me multo etiam magis impellit, ut Majestati tuæ id significem de re tanta, quanta est Ecclesiæ obedientia, me magis etiam sollicitum esse, quam antea, quæ mente sis erga Religionem, & quo pacto affecta: nam cum circiter trecenta millia passuum distem ab Urbe Roma, nuper ad me de rebus Britannicis est delatum, & per literas summi Pontificis certior factus sum, te ad summum imperium esse provectam, & electus Legatus a Sancta Sede Apostolica ad Majestatem tuam, & ad Cæsarem, & ad Galliarum Regem, ut tibi gratularer pro victoria Dei, in hac causâ ipsius Dei, sed quia, quanti res sit, intelligo, censui, non inutile fore, si Majestatis tuæ mentem, quo pacto Deus eam moverit, prius percunctatus fuero, cujus causâ præsentem nuntium cum meis literis mitto, neque istud quidem fit, quia de optima voluntate tua subdubitem, quoniam te semper gratam erga Deum fuisse cognovi, & acceptorum non immemorem, legumque divinarum observantissimam, inter quas obedientia Apostolicæ Sedis continetur, cui maxime omnium favere debes, nam certe quidem Majestatis tuæ Pater nulla alia de causâ Apostolicam obedientiam reliquit, nisi quia nollet Pontifex Romanus causæ tuæ

S s 4   favens,

Sæcul. XVI.

A.C. 1553.

Sæcul. XVI. favens, turpi, & iniquo ejus desiderio
 A.C. 1553. assentiri, sed quoniam tot annos tanta
 facta est mutatio, tantaque malitia co-
 nata est evellere ex animis hominum, pe-
 nitusque restinguere hanc ipsam obedien-
 tiam, & observantiam, mihi visum est
 non absurdum fore, si ex te ipsa percun-
 ctaver, quod tempus, aut quæ ratio aptior,
 commodiorque videretur ad ipsius Vicarii
 Christi legatione perfungendum, idque
 ad istius regni beneficium, & consolatio-
 nem: cujus felicitas, & quies semper magis
 oppressa fuit, ex quo Sancta obedien-
 tia expugnari cæpta est, coactaque solum
 vertere: decrevi igitur prius responsum
 expectare; quod ut expectationi meæ opti-
 me respondeat, ab omnipotente Deo sup-
 pliciter peto, omniumque piorum spei,
 quam habent de Majestate tua conceptam,
 idque ad confirmationem, & incremen-
 tum felicitatis tuæ, & istius regni, quod
 si mihi benignam audientiam concesseris,
 spero futurum, Dei optimi maximi bene-
 ficio, ut intelligas in hac ipsa obedientia
 Ecclesiæ consistere, & collocatum esse
 fundamentum, & stabilimentum omnium
 bonorum ipsius regni. Sic igitur rogam
 omnipotentem Deum, ut pro sua infinita
 misericordia Majestatem tuam fortunet
 in ipso imperio, in quo collocavit, summa
 scribendi faciam. Datum e Cænobio Me-
 gazeni Benaci die decima tertia Augusti
 Anno

Anno Domini millesimo quingentesimo Sæcul. XVI.
 quinquagesimo tertio. A.C. 1553.

§. LXXIV.

*Reginæ responsum ad Cardinalem
 Polum.*

Ignoratur equidem, an Regina hæc Ciacon. p. 630.
 literas ante Commendonum discessum Sander. l. c.
 jamjam acceperit, vel potius per illam
 epistolam, quam Polo deferendam Com-
 mendono tradiderat, ad ejusdem literas
 responderit. Id omnino certum est,
 quod Regina in eandem cum Cardinale
 sententiam abierit, eique ingens desi-
 derium adventus ejus, & firmum regni
 sui ad avitam fidem, & Romanæ Ec-
 clesiæ obedientiam revocandi studium
 significaverit: insuper ab ipso petebat,
 ut humillimum suum obsequium Pon-
 tifici offerat, & vicissim ab eadem in-
 dulgentiam sibi, & benedictionem ef-
 flagitet.

Præterea eundem rogabat, quate-
 nus iter acceleraret, eo quod nunquam
 a Ministro magis digno & idoneo, nec
 non per idem Religionis studium, at-
 que aliis sibi titulis juncto majus præsi-
 dium expectare posset, eumque hanc
 in rem a Patris sui furore fuisse præser-
 vatum scribebat, ut pium hoc opus
 ejus ministerio omni expectatione fe-
 licius ad exitum deduceret.

Ss 5

§. LXXV.